

ת"פ 33382/01/16 - מדינת ישראל נגד אנר שיר-אליזדה

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 33382-01-16 מדינת ישראל נ' שיר-אליזדה

בפני
כבוד השופט יוסי טורס
מדינת ישראל
בעניין:

המאשימה

נגד

אנר שיר-אליזדה

הנאשם

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של גידול סמים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים") וכן החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 10 לפקודת הסמים.

2. מכתב האישום המתוקן, שבעובדותיו הודה הנאשם, עולה התמונה הבאה:

א. בחודש 10/14 שכר הנאשם דירת 3 חדרים בקריית אתא והחל מחודש 9/15 ייעד אותה לצורך הקמת מעבדה לגידול שתילי קנאביס, וזאת ללא ידיעת המשכיר.

ב. בתאריך 10.1.16 נמצא הנאשם מגדל בדירה 48 שתילים של סם מסוג קנאביס במשקל כולל של 5.25 ק"ג.

ג. בנוסף, נמצאו בדירה כלים המשמשים להכנת הסמים ובהם: שנאים, נורות חימום, צינורות אוורור, מפוחים, משקל אלקטרוני, מדי לחות, מערכת השקיה, חומרי דישון ושעוני שבת. בכתב האישום צוין כי כלים אלו הוחזקו שלא לשימוש עצמי

בלבד.

תסקיר שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש תסקיר על אודות הנאשם. בתסקיר פורטו נסיבות חייו של הנאשם, אשר גדל במשפחה נורמטיבית שעלתה ארצה בשנות ה - 90. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מקבל אחריות לביצוע העבירות ומביע חרטה. הנאשם הסביר כי נהג להשתמש בסמים משך שנים והדבר הצריך ממון רב. לאור כך החליט הנאשם (כדבריו) לגדל סמים לשימוש האישי בלבד. הנאשם הביע נזקקות טיפולית בבעיית הסמים ושירות המבחן התרשם כי הנאשם מבין את חומרת מצבו והצורך בשינוי ולכן סבר שיש מקום לשלבו בהליך טיפולי בתחום הסמים. לאור כך, נדחה הדיון במספר חודשים ובתסקיר נוסף שהוגש צוין כי הנאשם מקפיד להגיע למפגשים ביחידה לטיפול בהתמכרויות וכי כל בדיקות השתן שמסר היו נקיות מסמים. הנאשם הביע חרדה מהאפשרות שיוטל עליו עונש מאסר וטען כי הוא נתרם מהטיפול. לאור כך העריך שירות המבחן כי הנאשם מקבל אחריות על מעשיו ועושה מאמצים לשיקום חייו ולכן המליץ להעמידו בצו מבחן למשך שנה וכן להטיל עליו ענישה בעבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. מטעם הנאשם העידו לעונש אשתו ואחיו. השניים ציינו את השינוי שחל בנאשם מאז שנעצר ושוחרר בתנאי מעצר בית. אחיו של הנאשם הדגיש את הפגיעה שתגרם למשפחה באם יוטל על הנאשם עונש מאסר. אשת הנאשם תיארה אף היא את התרומה הממשית שקיבלה המשפחה מהנאשם מאז שוחרר בתנאי מעצר בית וביקשה שלא יוטל עונש מאסר.

5. ב"כ המאשימה הדגיש את נסיבות ביצוע העבירה שכללו הקמת מעבדה משוכללת שיש בכוחה לפעול בעצמה ללא צורך בנוכחות אדם בדירה. נטען כי יש לראות את העבירה של גידול סמים בחומרה וזה לעבירת הסחר וכי מי שמקים מעבדה לגידול סמים "יידע שיקבל ענישה מחמירה". עוד נטען כי "אין שבוע שבפני בית המשפט לא מונחים מספר תיקים של מעבדות סמים" ומשכך נטען כי נדרשת החמרה ועל מתחם הענישה לעמוד על עונש מאסר בין 18 חודשים ועד 36 חודשים. ביחס לעונש הראוי לנאשם, צוין כי אין מקום לסטייה ממתחם הענישה. בעניין המלצת שירות המבחן צוין כי אין כל אינדיקציה להתמכרות הנאשם לסמים ומשכך אין ערך ממשי להמלצה השיקומית. בסיכום הדברים התבקש עונש בגדרי המתחם, מאסר מותנה וכן קנס שישקף את הרווח הכספי שהיה צפוי מהעבירה.

6. ב"כ הנאשם ציין כי תסקיר שירות המבחן מלמד על סיכויי שיקומו וראוי לאפשר לו להמשיך בהליך בו החל. צוין כי מדובר באדם נעדר עבר פלילי אשר נהג לצרוך סמים תקופה ארוכה וכי "התיק הזה הציל את

חיו". ביחס למתחם הענישה, טען הסנגור שיש לאמץ מתחם קל יותר מהמתחם לו עתרה המאשימה והוצע מתחם הנע בין 3 חודשי מאסר ועד 12 חודשי מאסר. לגופו של עניין ביקש הסנגור לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם מאסר בעבודות שירות, בצד צו מבחן.

7. הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו. הנאשם תיאר את החיים בצל הסם ואת התרומה שהוא מפיק מהטיפול כיום.

דין והכרעה

8. כידוע, מאז תיקון 113 לחוק העונשין גזר הדין ניתן במסגרת הליך תלת שלבי. בשלב הראשון יש לקבוע אם כתב האישום מתאר אירוע אחד או מספר אירועים. לאחר מכן יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם את האירוע ובסופו של תהליך, יש להחליט אם נכון לחרוג מהמתחם שנקבע, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם. בענייננו, ברי כי מדובר באירוע אחד ומשכך ייקבע מתחם אחד (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14)).

9. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה:** אין צורך להרחיב מילים על אודות פגיעתו האנושה של נגע הסמים לחברה ולפרטיה. מדובר על פגיעה בריאותית, המביאה רבים לכדי התמכרות, ולא אחת פונים צרכני הסמים (ובעיקר המכורים שבהם) לביצוע עבירות רכוש לצורך מימון. מעגל הקסמים: סמים - עבירות רכוש - סמים, ידוע לכל מי אשר עוסק בתחום ואין בכך כל חדש.

10. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה:

א. התכנון שקדם לביצוע העבירה - נסיבות ביצוע העבירה מלמדות בבירור על תכנון מוקדם, שהתבטאה בצטיידות בכלים מתאימים לצורך גידול השתילים. מדובר בציוד משוכלל שיש בו ללמד על השקעה מחשבתית וכספית, רצינות וידע רב בנושא. כמות השתילים ומשקלם משמעותיים ומעידים בתמונות ניתן לראות בבירור מעבדה מקצועית יחסית, בה הוסבה הדירה לכדי "חממת גידול קנביס". אמנם, צוין בכתב האישום כי הדירה הוסבה לכדי עיסוק בגידול סמים, רק לאחר תחילת השכירות, ואולם אין בכך לשנות את אופיים של הדברים, מהם עולה תכנון ברור.

ב. הנזק שנגרם וכן שהיה צפוי מביצוע העבירה - הנאשם החזיק ותחזק מיזם פרטי לייצור סמים. כמות השתילים ממשית (48). בעניין זה אדגיש כי אין ללכת שבי אחר משקל הצמחים (הנמוך יחסית) שצוין בכתב האישום, שהרי מדובר בנתון שאינו מלמד דבר, זולת השלב במחזור חיו של הצמח, בו פשטה המשטרה על המעבדה. מהתמונות שהוגשו (ע/1) עולה שהמעבדה נחשפה בשלב בו הצמחים היו קטנים עדין ורחוקים משיא גדילתם. בחישוב פשוט ניתן להגיע למסקנה כי משקלו הממוצע של כל צמח היה כ-110 גרם בלבד. מובן כי מדובר בצמח בתחילת מחזור הגדילה וכי אם הייתה המשטרה פושטת על מעבדה זו לאחר מספר שבועות או חודשים, היה מתקבל משקל גדול יותר בצורה משמעותית. לאור כך, לא רק המשקל הוא הקובע לעניין קביעת מתחם הענישה, אלא גם (ובעיקר) מספר השתילים. בענייננו, מדובר כאמור, ב-48 שתילים ומשכך, הנזק הפוטנציאלי

הוא ממשי.

ג. הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה - כתב האישום אינו מפרט את סיבת גידול הסמים. אכן, לפי נוסחו של סעיף 6 לפקודת הסמים, אין לנושא כל חשיבות לצורך השתכללות יסודות העבירה. עם זאת ברור שיש לכך חשיבות ממשית לצורך קביעת נסיבות ביצוע העבירה, שכן לעניין העונש, לא הרי גידול סם לצורך שימוש עצמי, כגידול שלא למטרה זו (ראו בעניין זה גם דברים שצינתי בת"פ 37259-10-15 **מדינת ישראל נ' אוחנה** (15.3.17)). בענייננו, הורשע הנאשם על פי הודאתו גם בעבירה של החזקת כלים להכנת סם שלא לשימוש עצמי בלבד. כלים אלו, הם הציוד באמצעותו גידל הנאשם את הצמחים ומכאן שברי שהוכחה ברמה הנדרשת גם מטרת גידול הסמים עצמם. מסקנה אחרת אינה אפשרית, שהרי הא בהא תליא.

כמו כן, ברי לכל כי "מי שמגדל סם בכמויות כאלה חזקה עליו שאינו מתכוון רק לשימוש עצמי" (עפ"ג 12819-11-15 **מדינת ישראל נ' בן צבי** (16.12.15)) והדברים שם נאמרו ביחס ל-9 שתילים בלבד, ובעניינו מדובר ב-48 שתילים (!). בעניין זה ראוי לציין עוד את העלויות הכספיות שנדרשו לצורך ביצוע העבירה ובהן שכירת דירה שיוחדה לשם כך (גם אם רק משלב מסוים) ותשלום חשמל הנדרש להפעלת נורות התאורה הרבות בהן עושה שימוש מיזם מסוג זה (ע/2). עלויות אלו (שכירות, ארנונה וחשמל) מגיעות כדי אלפי שקלים בחודש והן מתיישבות היטב עם גידול שלא לשימוש עצמי בלבד ועם ציפייה לרווח.

סיכומי של דבר: נסיבות העניין, כמו גם ההרשעה בעבירה של החזקת כלים שלא לשימוש עצמי, מביאות למסקנה שמדובר בגידול שאינו לשימוש עצמי בלבד. לאפשרות הסקת מסקנות בעניין זה מנסיבות החזקת הסם והכמות, ראו למשל: דנ"פ 10402/07 **מטיס נ' מדינת ישראל** (29.1.08); (ת"פ (חי) 4720/02 **מדינת ישראל נ' עבד אל רחמן תאפל** (16.5.05); כב' השופט עמית). כן אפנה בעניין זה לדברים שצוינו בעפ"ג 31126-05-14 **מדינת ישראל נ' חריט** (12.1.15): "מקובלת עלינו טענת המדינה כי שגה בית משפט קמא כאשר הסיק מהעובדה שלמשיב לא יוחסה עבירה של החזקת סם שלא לשימוש עצמי, כאילו מסכימה המדינה לכך שמדובר בהחזקת סם לשימוש עצמי בלבד. אין שום התבטאות של המדינה ברוח זו. אין שום חובה לייחס החזקת סם שלא לצריכה עצמית כדי לתת את מלוא המשמעות ל**גידול** סם". ענייננו מובהק אף יותר, שכן יש בייחוס העבירה של החזקת כלים שלא לשימוש עצמי בלבד, להביא למסקנה ברורה בדבר סיבות גידול הסמים.

ודוק: לא התעלמתי מכך שלאור סעיף 40' לחוק העונשין, על כתב האישום (ובוודאי זה המתוקן על פי הסדר) לכלול את כל העובדות המוסכמות בין הצדדים וכי אין להביא בחשבון כל עובדה שלא נכללה בו, בוודאי שלא כזו המחמירה עם הנאשם (ע"פ 4289/14 **אורן חנוכה ושושן ברבי נ' מדינת ישראל** (21.1.15); ע"פ 7349/14 **מדינת ישראל נ' פלונית** (14.5.15)). ואולם אין מדובר במקרה זה בעובדות שלא נזכרו בכתב האישום, אלא בהסקת מסקנה הגיונית מהעובדות שנכללו בו וכידוע "מתן משמעות לעובדות באופן זה אין משמעו יצירת עובדות חדשות או מתן משמעות מחודשת לעובדות - אלא מדובר בתהליך הלוגי של גזירת ממצאים והסקת מסקנות מהעובדות שהוכחו או שהוסכמו, כפי שנוהגים לעשות בתי המשפט חדשות לבקרים" (דנ"פ 623/16 **יאשיהו יוסף פינטו נ' מדינת ישראל** (8.2.16)). דוגמא ברורה לכך היא בהסקת מסקנה בדבר תכנון מוקדם, אשר לרוב אינה נזכרת במפורש בעובדות כתב האישום, אלא מוסקת באופן תדיר מהנסיבות. עם זאת, כאמור

במקרה זה המצב פשוט יותר בשל ההודאה בעבירה של החזקת כלים שלא לשימוש עצמי בלבד.

לא התעלמתי גם מהדברים שהובעו בעפ"ג 28110-10-15 **מדינת ישראל נ' עידן דוד** (17.12.15) לפיהם כאשר לא צוין בכתב האישום שגידול הסמים היה למטרה החורגת משימוש עצמי "יש לפרש את מכלול הנסיבות באופן המקל עם המשיב, דהיינו שמדובר בצמחי סם שגודלו אך ורק לשימוש העצמי של המשיב ושותפו". דברים אלו צוינו בהתאם לנסיבות המקרה המיוחדות שם. אין להבין מכך כמובן שבכל מקרה וללא קשר למספר השתילים ויתר הנסיבות שהוכחו, יש להסיק תמיד שמטרת הגידול היא לשימוש עצמי, בהיעדר ציון אחר בכתב האישום. ברי שייתכנו מקרים, בהם מטרת הגידול ברורה לכל, גם אם נניח עבור הנאשם הנחות המיטיבות עמו וגם אם הדבר לא צוין כעובדה בכתב האישום בו הודה הנאשם. כפי שציינתי לעיל, מדובר בהליך לוגי של הסקת מסקנות (ברמת ההוכחה הנדרשת כמובן לקביעת נסיבה מחמירה (סעיף 40'ג) לחוק העונשין)) ולכן המסקנה בכל מקרה ומקרה היא פונקציה של הנסיבות והעובדות שהוכחו. במקרה שלפנינו, הדבר הוכח לדעתי ברמה של מעבר לכל ספק סביר.

11. **מדיניות הענישה:** מדיניות הענישה בעבירות סמים הקשורות לשרשרת ההפצה היא ככלל מחמירה ולנסיבות האישיות ניתן משקל מופחת. בעניין זה נקבע לא אחת כי "ההלכה בעניין עבירות סמים קובעת כי נוכח חומרתן הרבה של אותן העבירות יש להתמודד מולן באמצעות ענישה משמעותית ומחמירה ... [ו] כי יש לבכר את שיקולי ההרתעה על השיקולים האישיים בעבירות מסוג זה" (ע"פ 8988/16 **אשר בן סימון נ' מדינת ישראל** (8.3.17)).

ביחס לעבירות של גידול סמים, ראוי לומר שאכן יש ממש בטיעוני המאשימה בדבר ריבוי של עבירות גידול סמים בעת האחרונה. מהתיקים המובאים בפני בית משפט זה, אכן ניתן לומר שנושא זה הפך "להיט" בשנים האחרונות ודומה כי מדובר בדרך קלה ומהירה לגריפת ממון רב, אשר אף אנשים ללא עבר פלילי חוטאים בכך. ראו בעניין זה את דבריו של בית המשפט המחוזי בתל אביב:

"נראה כי התופעה של מעבדות סמים הפכה להיות "להיט". העבירה הפכה להיות נפוצה ומצדנו נוסף, גם נפיצה שהרי גלום בה פוטנציאל סיכון רב ביותר. גידול הסמים כנראה הוא קל ופשוט יחסית ושמה עובדה זו מעודדת אנשים רבים לעסוק בגידול הסם. המערער שבפנינו פעל כמקצוען מובהק במישור זה. לא בכדי הזכרנו ופירטנו את הציוד הרב שנמצא בדירתו. הציוד מעיד על כך שאין מדובר בעיסוק מקרי ואקראי, אלא בעיסוק שיטתי ומתמשך שהמערער השקיע בו זמן, משאבים כספיים ועבודה. התוצאות אליהן הגיע המערער - בכך כוונתנו למה שנתפס בדירה - גם הן מדברות בעד עצמן. מדובר בשתילי קנאביס במשקל של 4.380 ק"ג נטו וכן קרוב ל- 2 ק"ג נטו נוספים במחסן שהיה על גג הבית. סכומי הכסף והמט"ח שנתפסו בדירה מתיישבים גם הם עם עיסוק מקצועי בגידול הסם." (עפ"ג 24376-07-14 **אדי עמר נ' מדינת ישראל** (18.2.15))

וביחס לענישה הראויה במקרים אלו, נקבע לא אחת כי יש להחמיר עם אלו שמגדלים סמים (ראה: ע"פ 11220/03 **פלוני נ' מדינת ישראל** (6.7.05); ע"פ (י-ם) 1987-04-10 **מדינת ישראל נ' אלוני** (28.6.2010) וכן עפ"ג (ת"א) 12819-11-15 **מדינת ישראל נ' בן צבי** (16.12.15) שם נקבע כי:

"לא בכדי הציב המחוקק בצדה של עברת גידול הסם עונש מקסימלי השווה לעונש שמוטל על הפצת סם וסחר בסמים. יש בכך אמירה נורמטיבית לצד אמירה אופרטיבית. מידת החומרה שבגידול סם איננה נופלת מזו של הפצת הסם. [העונש] צריך לעמוד על תקופה שתחילתה במאסר שיינשא מאחורי סורג ובריה ולא במאסר שיינשא בעבודות שירות".

וכן,

"הזדמן לנו לומר רק לאחרונה ... בנסיבות דומות, כי: "בהינתן המציאות הנוכחית שבה בגידול הסמים הפך להיות למכת מדינה, יש להילחם בו בחומרה כאשר הביטוי לכך יהיה בהעלאת רף הענישה. המגדלים והמפיצים מצויים באותו מקום עצמו מבחינה ערכית ומעשית גם יחד". אין לנו אלא לאמץ את הדברים ולחזור עליהם." (עפ"ג 31126-05-14 מדינת ישראל נ' חריט (12.1.15)).

לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים:

רע"פ 314/16 **בן צבי נ' מדינת ישראל** (22.2.16), בו הוטלו על הנאשם 10 חודשי מאסר, בשל גידול תשעה שתילי קנבוס במשקל של 2.5 קילו במעבדה שכללה ציוד רב.

רע"פ 1787/15 **עמר נ' מדינת ישראל** (24.3.15), בו הוטלו על הנאשם 8 חודשי מאסר בשל גידול שתילי קנבוס במשקל 4,380 גרם והחזקה של כ-2.5 ק"ג סם מסוג קנבוס שלא לשימוש עצמי. יצוין כי בית המשפט העליון ראה במתחם שנקבע בבית המשפט השלום (8-20 חודשי מאסר) כראוי ונכון.

רע"פ 7005/14 **דגן נ' מדינת ישראל** (30.11.14), בו הוטלו על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל בשל גידול סם מסוג קנביס במשקל כולל של 2,721 גרם.

רע"פ 6987/13 **אברמוב נ' מדינת ישראל** (21.10.13), בו הוטלו על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל בשל גידול סם מסוג קנביס במשקל כולל של 10 ק"ג.

12. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירה מושא ענייננו נע בין 9 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל וכן ענישה כלכלית הולמת.

בעניין זה ראיתי לציין כי בתי המשפט הדנים באופן יום יומי בעבירות של סחר בסמים, יודעים היטב את מחירו הגבוה של סם הקנאביס בעת האחרונה, וניתן לומר שמדובר בידיעה שיפוטית שהמחיר בזמן האחרון הוא כ-100 ש"ח לגרם. נתון

זה אמור לגרום לכל המעורבים בדבר להבין את פוטנציאל הרווח הקל והמהיר שבעבירה זו ומכאן מתחייבת לדעתי החמרה בענישה, לרבות בפן הכלכלי. רק לשם סיבור האזון - תפוקה של 5 ק"ג סם תניב למגדל בתוך זמן קצר חצי מיליון ש"ח! (אם כי לרוב אין מדובר במכירה במחיר "לצרכן" אלא במכירה "סיטונאית" במחיר נמוך יותר ללא הסיכונים הכרוכים בהפצה "לצרכן"). מדובר אפוא, בעבירה כלכלית ברורה (וקיימים אף היבטי מס שאין לשכוח) ומשכך על הענישה לכלול גם רכיבים כלכליים, לרבות חילוט רכוש של העבריין בהתאם לסמכויות המצויות בפקודת הסמים (דבר שלא התבקש במקרה זה).

קביעת עונשו של הנאשם

13. ולאחר שאמרנו את שאמרנו בעניין מתחם הענישה, השאלה הניצבת במרכזו של תיק זה היא אם ראוי לחרוג ממתחם הענישה, ולהעדיף את שיקולי השיקום, על פני שיקולי ההלימה וההרתעה. אומר כבר עתה, כי לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות, ובהן את מסקנות שירות המבחן, סברתי כי אין מקום במקרה זה לחרוג ממתחם הענישה, ובוודאי שלא עד כדי הימנעות מעונש מאסר בפועל. אסביר להלן עמדתי.

14. אכן לנאשם עבר פלילי נקי ושירות המבחן סבור כי הוא עושה מאמץ ממשי לשקם את חייו. עם זאת, לא שוכנעתי כי מדובר בהליך שיקומי כה ממשי המצדיק סטייה ניכרת ממתחם הענישה. מסקנתי מבוססת על אופי ההליך הטיפולי שעבר הנאשם וכן על האופן בו התייחס לעבירה בפני שירות המבחן. בעניין זה יש להדגיש שהנאשם תיאר בפני קצין המבחן שגידל את הסמים לשימוש האישי, בשל רצון לצמצם את עלויות השימוש. בנושא זה ראיתי קושי ממשי. קשה להלום טענה בדבר קבלת אחריות מלאה וכנה, לא כל שכן מסקנה שיקומית הבאה על בסיסה, כאשר נתון עובדתי זה אינו נכון ויש בו למזער עד מאוד את אחריות הנאשם ולתאר עבירה שונה לחלוטין מזו בה הורשע (וראו הצהרתו לאחר הגשת התסקיר לפיה אינו חוזר בו מהודאה (בעמ' 11)). עניין זה עומד לנאשם לרועץ.

15. נתון נוסף עניינו בהליך הגמילה שנטען שעבר הנאשם. הנאשם לא פנה לאשפוזית, ואף לא לקהילה טיפולית. כל שנטען שנעשה הוא, פניה ליחידה לטיפול בהתמכרויות ומסירת בדיקות שתן שנמצאו נקיות מסמים. אינני מקל ראש בעובדה שהנאשם נקי מסמים. יש לברך על מצב זה. עם זאת, כל העוסק במלאכה יודע כי אין "תרופות פלא" בתחום ההתמכרות וכי מכור "אמתי" אינו נגמל רק בשל כך שהוא נשלח למעצר בית ולאחר מספר חודשים משתתף בשיחות בנושא. אם אכן הנאשם היה מכור עד כדי שיבוש אורחות חייו (כפי שתיאר) מצופה שהיה עובר הליך גמילה מעמיק ויסודי. בהיעדרו, קשה לומר שמדובר בשינוי ממשי באורחות חייו.

16. שקלול נתונים אלו, אל מול חומרת העבירה, מביאני לכלל מסקנה לפיה אין מקום להעדיף, במקרה זה, את שיקולי השיקום על פני שיקולי ההלימה. בעניין זה נקבע לא אחת כי "יש לחזור ולהבהיר, כי הגם שישנה חשיבות לשיקולי השיקום, הם אינם חזות הכול, ובצדם ניצבים שיקולי הגמול וההרתעה" (ע"פ 5376/15 **ניסים ביטון נ' מדינת ישראל** (11.2.16)). לאור כך, כידוע, אף אם קיימים בעניינו של נאשם פלוני סיכויי שיקום ממשיים, אין חובה להעדיף את שיקולי השיקום, בוודאי שלא לחרוג בשל כך ממתחם הענישה, שהרי "בהחלט ייתכנו מקרים, בהם יתר השיקולים הרלוונטיים לעונש, דוגמת חומרת המעשים או נסיבות ביצועם, לא יצדיקו חריגה ממתחם העונש ההולם, חרף קיומם של סיכויי שיקום גבוהים, והדבר נתון לשיקול דעתו של בית המשפט, שכן המחוקק נקט בלשון "רשאי"

ולא "חייב." (רע"פ 398/14 טל ערג' נ' מדינת ישראל (16.3.14)) וראו גם רע"פ 1787/15 עמר נ' מדינת ישראל (24.3.15)).

17. כאמור, העבירה שעבר הנאשם חמורה. יש בה לשקף פוטנציאל החדרת כמות נכבדה של סמים לשוק, תמורת בצע כסף. העבירה הפכה נפוצה מאוד בזמן האחרון ומתחייבת בשל כך מלחמה של ממש בתופעה זו, תוך מתן משקל גם לעיקרון ההתרעה, לצורך קביעת העונש ההולם. בעניין זה נקבע כי "אין זה בלתי סביר כי מקום בו מזהה בית המשפט עליה משמעותית בפעילות עבריינית מסוג מסוים הוא ינקוט במענה עונשי הולם במסגרת הגשמת אחת מתכליותיה המרכזיות של מלאכת גזירת הדין - הרתעת היחיד והרתעת הרבים" (ע"פ 3160/12 דומוס כריסטיאן נ' מדינת ישראל (21.4.13)). שיקולים אלו מחייבים הכבדת היד על אלו שבחרו בעיסוק זה על גבו של הציבור. אינני מקל ראש בחשיבות שיקומו של עבריין והחזרתו לחברה. יש בכך להטיב לא רק עם העבריין, אלא גם עם החברה. אינני מקל גם ראש בפגיעה שתיגרם לנאשם ומשפחתו באם יוטל עליו עונש מאסר. ואולם, חומרת העבירה אינה מאפשרת, בנסיבות מקרה זה, הקלה עונשית עד כדי הימנעות מעונש מאסר כלל. בעניין דומה צוין כי "אין ליתן את משקל הבכורה במקרה דנן לשיקולי השיקום בעניינו של המבקש. מאמציו של המבקש להשתלב בהליך טיפולי ראויים להערכה, ואולם, אין להתעלם מחומרת העבירות ומן הפגיעה שנגרמה לאינטרס הציבורי בייצורם של הסמים המסוכנים" (רע"פ 3864/16 עדי בן דוד נ' מדינת ישראל (17.5.16)) וראו גם רע"פ 3841/16 יעקב מזרחי נ' מדינת ישראל (16.5.16) שניתן באותו עניין).

18. בעניין מתן משקל ממשי לשיקולי ההתרעה, בעת קביעת העונש ההולם, ראוי לציין לא רק את נפישות העבירה בעת האחרונה, אלא גם את הרווח הכלכלי הגדול שיש בצדה. בעניין זה נקבע לאחרונה כי "עבירות כלכליות נעברות לרוב על ידי נאשמים רציונאליים המחשבים - במחשבה תחילה, שלא בלהט הרגע ושלא תחת השפעת סמים ואלכוהול - שכר עבירה כנגד הפסדה ... שיקולים אלו יילקחו מן הסתם בחשבון על ידי מי ששוקלים לבצע עבירות דומות.... בבואנו לבחון את שאלת יעילותה והצלחתה של ההרתעה, יש להבחין בין עבירות אינסטרומנטליות ורציונליות - ובכלל זה עבירות כלכליות - לבין עבירות אימפולסיביות הנעברות בלהט הרגע...." (ע"פ 1656/16 ישעיהו דוידוביץ ואח' נ' מדינת ישראל (20.3.17)). כפי שצוין לעיל, העבירה של גידול סמים, בתנאים ובהיקפים שבענייננו, היא עבירה כלכלית לכל דבר ועניין. היא עבירה בה העבריין שוקל שיקולי כדאיות - הפסד ורווח. הפיתוי לרווח הקל והמהיר שניתן להפיק מגידול של סם בתוך דירה מוסתרת מעין, בצד הקושי שבחשיפת עבירות אלו, מחייב הכבדה עונשית, תוך הבאה בחשבון גם (וכמובן לא רק) של שיקולי התרעה. ודוק: אין לשגות ולזהות עבירה זו עם דחף אימפולסיבי הנובע מהצורך בסמים. כאמור, נקבע שלא הצורך בסמים הביא את הנאשם לביצוע העבירות. בכל מקרה, מדובר בעבירה מתוכננת היטב, שאינה "חד פעמית" אלא מבוצעת לאורך זמן רב, תוך "השקעה" יומית, של ממון ועמל.

19. לאור כך, על עונשו של הנאשם להיגזר בגדרי המתחם, תוך מתן דגש לשיקולי הרתעה, כאשר סיכויי שיקומו יובאו בחשבון בקביעת העונש בתוך המתחם (ע"פ 5718/16 מיכל זהבי נ' מדינת ישראל (21.11.16)).

20. כאן המקום לציין כי אמנם ביקשתי לקבל חוות דעת של הממונה על עבודות השירות, אך ציינתי שאין ללמוד מכך על העונש שיוטל בסופו של דבר. עשיתי זאת, על מנת שיהיו בפני כל אפשרויות הענישה טרם מתן גזר הדין וציינתי

זאת היטב בפני הנאשם (בע"פ 8704/08 **הייב נ' מדינת ישראל** (23.4.2009)). כאשר, קבעתי שאין מקום לחרוג ממתחם הענישה, ממילא שאין מקום לשקול ריצוי העונש בעבודות שירות. אציין עוד שאינני מכריע בשאלה אם הנאשם פעל להקשות על הממונה בזיהוי שרידי סם בעת הבדיקה (כפי שציין הממונה) ולא מטעם זה, החלטתי שלא לאפשר את ריצוי העונש בעבודות שירות, אלא כאמור, בשל כך שסברתי שאין מקום לסטות ממתחם הענישה. כמו כן החלטתי לא הושפעה מהעובדה שבבדיקה נוספת נמצאו שרידים קנבינואידים בבדיקה שנערכה לנאשם. מטעם זה לא נעתרתי לבקשתו לדחיית מתן גזר הדין, עד שיתקבלו תוצאות סופיות של הבדיקה, שכן ממילא לא סברתי שעונש בעבודות שירות הוא ההולם במקרה זה.

21. לצורך קביעת העונש בגדרי המתחם, הבאתי בחשבון את עברו הנקי של הנאשם, את הודאתו בעבירה, אך מנגד את עמדתו בפני שירות המבחן שלא ביטאה קבלת אחריות מלאה, אלא מזעור אחריותו. הבאתי, כאמור, בחשבון גם את הפגיעה שתיגרם לנאשם ומשפחתו בשל מאסרו. כן נתתי משקל לתקופה בה שהה הנאשם בתנאים מגבילים. הבאתי כמובן גם בחשבון את התרשמותו החיובית של שירות המבחן ממנו. לאור כך, נתוניו האישיים וסיכויי שיקומו יובאו בחשבון בגדרי המתחם ועונשו יועמד קרוב לתחתית המתחם. יש לקוות כי הנאשם ימשיך בדרך זו לאחר סיום ריצוי עונשו.

22. לאור כך, מוטלים על הנאשם העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך 10 חודשים, בניכוי תקופת מעצרו: 10.1.16-19.1.16.
- ב. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו, כל עבירת סמים שהיא פשע.
- ג. קנס בסך 8,000 ש"ח או 25 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-8 תשלומים שווים ורצופים כאשר הראשון בהם, 60 יום לאחר שחרורו של הנאשם ממאסרו. אי עמידה באחד התשלומים במועד, תעמיד את יתרת הסכום לפירעון מיד.

הסמים והכלים להשמיד בחלוף תקופת הערעור.

זכות ערעור בתוך 45 יום .

ניתן היום, ו' ניסן תשע"ז, 02 אפריל 2017, בהעדר הצדדים.